

Ekinezyanın önemli bileşenlerinden echinacosit içeriği üzerine potasyum gübrelemesi önemli etkiye sahiptir. Potasyum ve nispeten yüksek azotlu uygulama ile en yüksek verimi alınır. Yazın kurak geçen bölgelerde ekinezya sulanmalıdır. Hastalık riski nedeniyle Salma sulama yöntemi kesinlikle önerilmez. En ideali damlama sulama yöntemidir.

Hastalık ve Zararlıları

Ekinezya bitkisinde artan yetiştirme alanları ile birlikte bazı hastalıklarında yayıldığı görülmektedir. Bunlardan en yaygın olanları ise bazı mozaik hastalıkları, fungal hastalıklar (*Cercospora* sp.), kök çürüklüğü (*Phymatotrichum omnivorum*) hastalıklarıdır. Hassas çeşit kullanımı, sık dikim ve sık sulama hastalık riskini arttırmaktadır. Ayçiçeği güvesi (*H. electellum*) en yaygın böcek zararlısıdır.

Hasat, Kurutma ve Depolama

Hasat işlemi kullanılacak bitki aksamına göre kök hasadı ve toprak üst aksam hasadı olarak çeşitlenmektedir. Hasat zamanı ise bitkiden alınacak verim ve etken maddelerin oran ve miktarını etkilemektedir. Tohumdan büyüyen

bitkilerde kök hasadı 3-4 yıl alabilir. Kök hasadı sonbaharda modifiye patates kazıcılarla yapılabilir. E. purpurea'da bir yaşındaki bitkiler için çiçeklenme başlangıcında, iki yaşındaki bitkilerde tam çiçeklenme de en yüksek verim alınır. Genelde yaz ortasına denk gelen tam çiçeklenmede, yaprak ve çiçek hasadı önerilmektedir. Yaprak ve çiçek gövdeden ayrılıp taze kullanılır ya da kurutulur. Kurutma aşamasında E. purpurea dallanmış kök yapısına sahip olduğundan parçalanarak kurutulur. Kökler açık havada gölgede veya hafif ısıtılarak fanla kurutulabilir. Sadece yetiştirme işlemleri değil, kurutma yöntemleri de etken maddelerin varlığını etkilemektedir.

Verim

Ekinezya 5-7 yıl verim vermektedir. İlk yıl verimi düşük olmakla birlikte ortalama 300-500 kg/da kuru herba, 200-300 kg/da kuru yaprak elde edilir. Kurutulan ekinezya drogları plastik kutularda, serin ve karanlıkta depolanmalıdır.

www.samsun.bel.tr

Samsun'a değer

Ekinezya Yetiştiriciliği *Echinacea purpurea*

Samsun Büyükşehir Belediyesi

Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı

Çiftçi Eğitimi ve Yayın Serisi

Tıbbi Bitkiler Yetiştiriciliği / 2

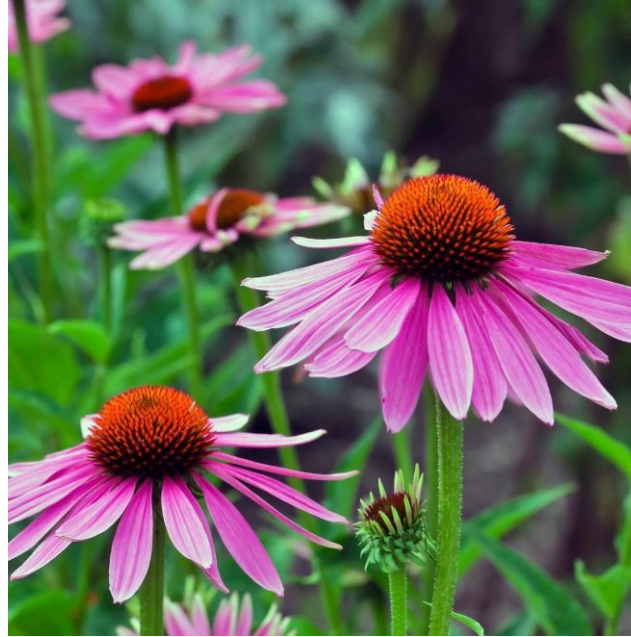
Ekinezya Yetiştiriciliği

Echinacea türleri boyları 10-60 cm'e ulaşan çok yıllık otsu bitkilerdir. Gövde dikey konumda, kazık kök ya da saçak köklere sahiptir. Echinacea'nın basit ya da dallanmış bir gövdesi vardır. Echinacea türleri kendini yenileyebilme ve kuraklığa dayanaklılık gösterebilme özelliğine sahiptir. Günümüzde özellikle 3 Echinacea türünün (*Echinacea angustifolia*, *Echinacea pallida*, *Echinacea purpurea*) preparatları bitkisel destekleyici ürün olarak değerlendirilmektedir. Avrupa'da Echinacea kültürü; Almanya, Avusturya, Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, İskoçya (İngiltere), İsviçre, İtalya, Finlandiya, Litvanya, Macaristan, Norveç, Polonya, Rusya, Romanya, Slovakya, Slovenya ve Ukrayna'da yapılmaktadır. Ekinezya serin iklim bitkisi ancak yaz sıcaklığına ve kurağa iyi adapte olabilmektedir. Ekinezya türleri genelde fakir, kayalık, iyi drene olmuş alkali ve nötr pH'ya yakın topraklarda yetişir.

Toprak İşleme ve Fide Dikimi

Ekinezya bitkisi, tohumların doğrudan tarlaya ekilmesi, fidelerin viyollerde yetiştirilerek

tarlaya şaşırtılması ve kök parçalarından vejetatif üretim yöntemleri olmak üzere üç şekilde tarla teşekkülü oluşturulabilmektedir. En yaygın yetiştirme yöntemi fide ile tarla teşekkülüdür. Fideler araziye aktarılmadan önce derin sürüm yapılmalı, daha sonra diskaro-tırmık veya kazayağı tırmık kombinasyonu ile toprak yüzeyi düzeltilmelidir. Viyollerde yetiştirilen fideler mayıs başından itibaren şaşırtılmalıdır. Kışı ılıman geçen bölgelerde sonbahar ekimi yapılabilmektedir.

1 kg'da 250.000 tohum vardır. Her viyol gözüne yaklaşık 5 tohum ekildiğinde 1kg tohum: 50.000 fide elde edilir. Bitkiler arası mesafe

özellikle toprak kalitesine bağlı olarak değişmektedir. 45x10, 30x30, 70x35 cm vb değişik ekim sıklığı önerilmektedir. Sıra üzeri 15 cm ye kadar düşürülebilmektedir ancak bitkiler arasındaki mesafenin arttırılması fungal yaprak hastalığı ve kök çürüklüğü riskini azaltmaktadır. Çiçeklenme zamanı ekinezya çiçekleri çok sayıda arıya polen ve nektar varlığıyla ev sahipliği yapıyor.

Yabancı Ot Kontrolü

Ekinezya diğer bitkilerle rekabetçi değildir. Bu yüzden yabancı ot kontrolü çok önemlidir. Yabancı ot kontrolü, ot ile malçlama, kağıt malçlama, elle çekme, çapalama ve toprak işleme gibi kültürel tedbirlerle yapılabilir

Gübreleme ve Bakım

Ekinezya yetiştiriciliğinde, gübreleme ve hasat zamanı işlemleri, onun kimyasal kompozisyonu üzerinde en büyük etkiye sahiptir. ekim öncesi ve çıkış sonrası uygulamalara dikkat edilmelidir. Gübre olarak NPK verilir. İlk yıl 22 kg/da N, 8.6 kg/da P ve 17.6 kg/da K toprak analizi dikkate alınarak uygulanır. 4-5 kg/da N, P₂O₅ ve K₂O önerilmektedir.